

DECEMBER 2015 · JANUAR · FEBRUAR 2016 · NR. 116 · ÅRG. 71

Kirke & Sogn

Brorstrup-Ravnkilde Pastorat

BRORSTRUP-RAVNKILDE PASTORAT:

Menighedsrådets officielle mail:
8279@sogn.dk
Skriver man til den, vil den altid
blive læst af menighedsrådet.

Menighedsrådet har også en fortrolig
postkasse, dersom man vil sende
personfølsomme oplysninger til rådet:
8279fortrolig@sogn.dk

Formand:

Peter Møller Wormslev
Brorstrupvej 14, Brorstrup
tlf. 72 58 12 40
horsiggaard@post.tele.dk

Næstformand:

Hanne Vester Rasmussen
Gl. Roldvej 1, Nysum, tlf. 98 56 95 05
hanne.vester@mail.dk

Kirkevæрге:

Kirsten Mortensen
Himmerlandsgade 34, st.th., 9600 Aars
tlf. 30 70 92 15
kirstenmdm@gmail.com

Kasserer:

Vagn Wiborg
Fyrkildevej 31, Fyrkilde
tlf. 98 56 91 96, wiborg-juul@mail.dk

Graver ved begge kirker:

Søren Chr. Bentzen
Nørvad 1, Ravnkilde, tlf. 29 43 71 80
soerenbentzen@msn.com

Organist, begge kirker:

Karl Alfred Petersen
Skolegade 2, Ravnkilde
tlf. 98 56 91 28

Kirkesanger Brorstrup:

Jens Erik Jensen
Haverslevvej 66, Årestrup
tlf. 98 37 50 11

Kirkesanger, Ravnkilde:

Søren Kjærgaard
Skørping, tlf. 61 72 98 33

Sognepræst:

Holger Lyngberg
Nørvad 1, Ravnkilde, tlf. 98 56 90 55
e-mail: hly@km.dk

SIDEN SIDST

RAVNKILDE SOGN:

DØBT:

Thor Flink Kristensen
født 11.08.2015 i Durup sogn
døbt 17.10.2015 i Ravnkilde kirke

Matti Lyngberg Svendsen

født 03.08.2015 i Aars sogn
døbt 25.10.2015 i Ravnkilde Kirke

Josefine Søndergaard Kudsk

født 12.06.2015 i Ravnkilde sogn
døbt 25.10.2015 i Ravnkilde kirke

BEGRAVET:

Susanne Skalborg Madsen
født 08.02.1980 i Ravnkilde sogn
død 27.10.2015 i Ravnkilde sogn
begravet 30.10.2015 på Ravnkilde
kirkegård

BRORSTRUP SOGN:

DØBT:

Olivia Sass Linde
født 09.07.2015 i Haverslev sogn
døbt 20.09.2015 i Brorstrup kirke

BILLEDER FRA EN DEJLIG DAG..!

Josefine Søndergaard Kudsk

Matti Lyngberg Svendsen

Olivia Sass Linde

Thor Flink Kristensen

2. DECEMBER KL. 9.30 I RAVNKILDE KIRKE

Denne dag inviteres dagplejebørnene i Ravnkilde-Mejlby og Kløvermarkens børn til julegudstjeneste.

Det er en sand fornøjelse, når disse børn hvert år strømmer ind i kirken og på et tidspunkt samles øverst i kirken og hjælper til med at få julekrybben gjort klar.

3. DECEMBER KL. 19.30 I BRORSTRUP KIRKE

ADVENTS-/ JULEKONCERT KAMMERKORET DORIMUS.

Denne aften byder vi velkommen til det knalddygtige kor Dorimus, som har glædet os flere gange i årenes løb.

Koret ledes stadigvæk af organist Doris Kjærgaard.

Vil man høre smukke stemmer og dejlig musik, så er det denne aften, man skal sidde i Brorstrup kirke.

20. DECEMBER KL. 19.30 I RAVNKILDE KIRKE

JULEN SYNGES IND

Det er denne søndag aften tid til at synge julen ind med de skønne og velklingende engelske Christmas Carols (nogle i dansk oversættelse, andre på originalsproget engelsk), vekslede med læsninger fra Skabelsens første morgen og til besøget af de hellige tre konger i Bethlehem.

Som forsangere har vi udvidet staben lidt, så den består af Anne Werdelin, Marianne Klausen, Søren Kjærgaard og Morten Porsborg Rasmussen. Hvis nogen kan hjælpe med at synge julen ind, er det disse fire.

SKUMRINGSTIMER I PRÆSTEGÅRDEN

24. JANUAR KL. 14.30-16.30

Denne søndag eftermiddags gæst er sygehuspræst Ruth Østergaard Poulsen, Aalborg. Hun har kaldt sin eftermiddag: Med sygehuspræsten på arbejde!

Ruth Østergaard Poulsen er et hjerteligt, varmt og spændende menneske at møde!

14. FEBRUAR KL. 14.30-16.30

Denne eftermiddag gæster et velkendt ansigt præstegården, nemlig vores dygtige kirkesanger Søren Kjærgaard.

Søren Kjærgaard vil genfortælle den stærke fortælling af Selma Lagerlöfs : Skiftingen Søren har en enestående evne til – uden bog og uden manuskript – at gengive hele teksten fra ende til anden.

Begge eftermiddage serveres der kaffe/te og brød til!

MED ÉT VAR DER MED ENGLLEN EN HIMMELSKE HÆRSKARE...

Sådan lyder det i det hellige juleevangelium, som mange af os lytter til med glæde hver julekvæld, og når vi hører det, bliver vi på en måde så salige i sindet, for at bruge et gammelt udtryk. I så at sige alle julesalmer spiller engle en stor rolle... hvem kan forestille sig julen uden engle.

Temaet i dette julenummer af kirkebladet er netop engle.

Om disse væsner kan der siges meget...en præst mente for nogle år siden, at man ikke kunne forlange, at moderne mennesker skulle sluge den slags fjerkræ for at kunne tro. En anden lidt mere videnskabelig person mente, at ethvert normalt tænkende væsen jo da kunne se det tåbelige i den slags. For hvis en engel skulle kunne flyve, skulle englen have brystmuskler så store, at enhver bodybuilder måtte blegne af misundelse.

Men man kan jo også anskue englene på en langt mere poetisk, positiv og givende måde

ENGLE I DEN INDRE STORBY

I Københavns Domkirke knæler billedhugger Bertel Thorvaldsens udtryksfulde dåbsengel med en stor muslingeskal som dåbsfad.

Københavns Domkirke – Vor Frue kirke – og Sct. Andreas kirke udgiver et kirkemagasin 4 gange om året, sådan som vi udgiver et kirkeblad. I julenummeret sidste år var temaet netop engle.

Fra dette nummer har jeg fået lov til at låne en artikel, som vi herude på landet sagtens kan have glæde af at læse.

Artiklens forfatter er Anita Hansen Engdahl

Hun er til daglig lektor på noget der hedder: Folkekirkens Udviklings- og Uddannelsescenter. Bag dette lange navn gemmer sig den institution, som bl.a. har til opgave at uddanne og efteruddanne Danmarks præster.

ENGLELYD OG ENGLEBUD

Ude som inde kæmper engle og nisser om, hvem der bedst signalerer julens komme; men det er egentlig en voldsom og forholdsvis moderne kamp. I tidligere tider huserede nisserne ved juletid i stalde, stadsstuer, spildemandsmusik, butiksvinduer og i folkelige julehistorier, mens englehæren havde magten i de opbyggelige historier, kirkerum og ikke mindst i salmesangen. Igennem de seneste 60-70 år har englene imidlertid vundet mere og mere terræn. Nu er de så stærke, at de ikke blot har besat gaderne i indre by, de er også i hjemmene: hænger på træerne, kravler i lysekronerne, vælter ud af højtalerne, sætter sig på honninghjerterne, stearinlysene og bakser ud af servietten, når man vil fjerne resterne af æbleskiven fra mundvigen. Julen har mere end nogensinde englelyd.

Englene fylder imidlertid også meget resten af året. Spirituelle terapeuter, forfattere og foredragsholdere har i dag engle som deres levebrød og den katolske kirke formidler – som den altid har gjort – sin kristne englelære (angelologi) med oprejst pande. Derimod har folkekirken siden 1900-tallets begyndelse været sært blufærdige, når talen faldt på kristendommens bevingede væsener

og reserveret fortællinger om dem til børn og barnlige ældre. Det er af flere grunde ærgerligt. For det første svigter man udlægningen af Bibel, bekendelse og kirken egen tradition, hvis man ikke vil svare på den forventning, som befolkningen berettiget har til, at kirken da må vide noget om emnet. For det andet åbner man en ladeport for spekulative og ikke-kristne tydinge af de bibelske sendebud. Eller sagt på en anden måde: jo mindre kirken siger fra sin talerstol, siges der på Strøget og i de små hjem.

GAMMEL TESTAMENTES ENGLE

Når man åbner Biblen, er englene ikke til at overse. De er som alfa og omega for bogen som helhed og for Det nye Testamente i særdeleshed. Bibelen begynder således med, at Gud sætter to mægtige keruber med lysende flammesværd som vagter foran indgangen til livets træ (1 Mosebog kap. 3) og slutter med at Kristus engel binder djævelen og med en guldstav opmåler det himmelske Jerusalem for derefter at vise mennesker hen til livets vand og livets træ (Johannesåbenbaringen kap. 22). Alene den ramme angiver, at englene har en uhyre vigtig funktion i kristendommen. I Det gamle Testamente optræder englene mere end 120 gange og er af mange slags. Undertiden er det Gud selv, der gæster jorden i skikkelse af en engel formet som et menneske, andre gange er englen blot Guds bevingede sendebud. Fælles er dog, at det aldrig er englen i sig selv, men derimod alene dens budskab, der har betydning. Ud over disse sendebud er der en række engle, som ikke nærmere beskrives, men som – fx. i Jakobs drøm – har til opgave at holde himlen åben eller måske snarere fungere som tegn på, at der

er så tæt forbindelse mellem Gud og mennesket, at det svarer til at der er rejst en stige mellem himmel og jord, hvor englene kan gå ned og mennesket gå op. I kontrast til disse små løbende, flyvende og syngende engle, nævnes de mægtige keruber og seraffer, som med deres styrke vogter og beskytter Edens Have, Guds tronstol og Guds bjerg. Når profeterne taler fungerer disse mægtige engle som tegn på Guds frygtindgydende styrke. Endelig nævnes særligt de tre ærkeengle: Mikael, Rafael, Gabriel. Heraf er Mikael langt den mægtigste. Han er leder for en englehær, hvormed han kæmper mod ondskaben og for menneskets frelse. Han er englen, der følger de døde på vej, og han vejer den dodes sjæl mens han lægger sin englefinger på vægtskålen, så sjælen ikke findes for let til frelse. Rafael fungerer oftest som helbreder, mens Gabriel overbringer Guds budskab og ordre. Fælles for alle tre er dog, at end ikke de har nogen magt i sig selv. De handler alene efter Guds ordre. På trods af forskellighederne i de mange fortællinger anvendes engle i Det gamle Testamente til at illustrere hvem Gud er og hvornår Gud er til stede i menneskers liv som den almægtige, der kan støtte eller straffe, åbne himlen – eller lukke den og er tillige til for at mennesker ikke skal risikere at se Gud ansigt til ansigt, for derved vil de dø.

NY TESTAMENTES ENGLE

I de fire evangelier i Det nye Testamente er det anderledes. Hele Jesus' liv er omkranset af engle. Ærkeenglen Gabriel bringer på helt gammeltestamentelig vis bud til Maria om, at hun skal føde Guds søn, men derefter er den store engels rolle også udspillet og en ny engletid begyndt. Den himmelske hærske er heller ikke i kamp julenat mod romerne eller Herodes, men den er med for at lovsynge barnets fødsel og for at støtte den hellige familie. Det er således en engel, der beordrer Josef til at bringe familien i sikkerhed i Egypten og senere til at bringe dem frelst tilbage til Israel igen. Da Jesus efter 33 års menneskeliv skal tages til fange for at dø, er Guds engel hos ham i Getsemane have. Påskemorgen sidder den klar på gravens sten og møder de sørgende pårørende ved graven. Her fortæller den, at deres kære døde er opstået fra de døde og at de derfor skal gå tilbage til det liv, de hver især havde sammen med ham i Galilæa, så vil de se ham dér.

Englene er altså med Jesus i hele hans menneskeliv og

siger hele tiden det samme til de mennesker, som følger ham: „Frygt ikke“, hvorefter de viser mennesker hen til stedet, hvor livet er. Det „frygt ikke“ er imidlertid ikke kun englesprog. Det er også de ord Jesus selv anvender overfor mennesker, hver gang det går op for dem,

at de står overfor Gud i menneskeskikkelse: fx. ved vandringen på søen; forklarelsen på bjerget, Peters fiskefangst. Hvad siger det os om engles væsen. Engle i evangelierne er tegn, der skal vise os at Gud er nær os. Ikke som den vi skal frygte er fulgt at keruber med flammesvær, men den som gennem Jesus er i øjenhøjde med os til frelse og støtte gennem kærlighedsgerninger. Netop i Jesus er der pivåbent mellem himmel og jord. Det menneske, der følger Jesus og bliver hans discipel i lære og gerning, vil derfor komme til at se himlen åben og engle stig op og ned over Menne-skesønnen (Johannesevangeliet kap. 1).

ENGLELIV I VORES KIRKE

En evangelisk-luthersk forståelse af engles væsen må derfor være, at efter Jesus fødsel behøver englene ikke længere være Guds sendebud eller vogtere af det hellige; de skal i stedet pege og lovsynge om, at Gud nu til alle tider er iblandt mennesker og at engleliv er der, hvor Guds gerninger sker mellem mennesker ved mennesker. Dette har vi stor erfaring af og taget med ind i sproget. Mennesker, der hjælper os ud af vores afmagt og sætter os i bevægelse kalder vi en engel. Det samme navn sætter vi på den der lytter til vores klage og sorg, deler vores glæde, mætter den sultne og læsker den tørstende, besøger den fangne og syge. Denne form for engleliv er vi rigtigt gode til i december. Kristendommens tekster viser, at det engleliv skal bre-

des ud og gælde alle tider, alle steder, alle mennesker. Et radikalt krav, som vi ikke magter at opfylde, men dog et krav, vi konfronteres med. Hvad så når vi svigter vores opgave med at realisere Guds vilje og være engle for hinanden? Ja, da har Gud også en engel at sende til den svigtede, forladte, ensomme og bange. Derfor var der en engel i Getsemane Have den torsdag aften. Den smukkeste kunstneriske fremstilling man måske kan finde på det er Carl Blochs altertavle i S. Hans kirke i Odense fra 1879.

I den øvrige del af Det nye Testamente forekommer mange andre engle, ikke mindst i Johannesåbenbaringen. De viser, at der findes forestillinger om Guds mægtige hær i det himmelske rige – forestillinger, som vi som mennesker anno 2014 kan have vanskeligt ved at forklare eller forstå. Men udsagnene ændrer ikke ved det grundlæggende i, at engle er og bliver underlagt Gud og har til formål at vise mennesker hen til der, hvor Gud og livet med Gud er.

ALLE ENGLER DAG

I oldkirken og middelalderen voksede der i Romerkirken en righoldig englelære frem, som var både smuk og fascinerende, men mere og mere fjernede sig fra de bibelske skrifter og inddrog meget ikke-bibelsk legende-stof og spekulationer. Da Martin Luther fremsatte sine reformatoriske tanker i 1517 var det ikke englene han ville afskaffe, men han ønskede at vende tilbage til den forståelse af engle, han så afspejlet i bibelen. Han satte således særligt pris på forståelsen af, at englene var hos den dødende og døde. Derfor bevarede reformatorerne også fejringen af ærkeenglen Mikael den 29. september. Dagen blev kaldt „S. Mikkels dag“ eller „Alle engles dag“ og i følge den danske kirkelov skulle alle præster den dag prædike om engles væsen, for at menigheden kunne lære Guds velgerninger og englenes væsen og opgaver at kende. Lige frem til 1770 prædikede alle præster i Danmark og Norge om engle på den dag. Derpå blev helligdagen fjernet. Ikke af kirken selv, men af staten og i rationalismens navn. På prædikestolen døde talen om engle ud. Men heldigvis var de stadigvæk overalt at se og høre i kirkerum-mets billedkunst og musik. Få årtier senere begyndte Grundtvig sin salmedigtning og han var ikke karrig med brugen af englebilleder. Og med hans salmer fik befolkningen igen et sprog at tale om engle i hverdagslivet. Nu mangler der bare at gøre derefter.

ENGLE I BRORSTRUP & RAVNKILDE KIRKER

*Man kan ikke sige, at vore to kirker er rig på engle.
Faktisk er der kun en i Brorstrup og fire i Ravnkilde.*

ENGLEN I BRORSTRUP

Den figur, som man i fagkredse kalder en "kerte bærende engel", er set med mine øjne da vist slet ikke en engel. Under alle omstændigheder ligger den langt fra det kærlige, omsorgsfulde og beskyttende billede, jeg har af engle andre steder fra.

Spørger man børn om, hvad de synes om denne figur, så svarer de så godt som altid, at den ser ond ud! De grimme øjne, i abnormt lange ben og så det spyd, som figuren holder i hænderne.

Det mærkelige væsen står lige bag jomfru Maria, der sidder på en stol med Jesusbarnet på skødet. Det mest af den højre side er desværre ødelagt, og det skete – tror jeg – da man ombyggede korbuen og måske udvidede den lidt.

Det bedste bud på, hvad hele scenen med det mærkelige væsen og jomfru Maria med barnet forestillede, kom tidligere biskop Karsten Nissen med, da han sag-

de: Det er et billede af den tekst, der hører julesøndag til. En gammel mand ved navn Simeon i Jerusalem ventede længselsfuldt efter, at Guds Søn skulle fødes på jord, og da Maria og Josef så kommer med deres lille dreng, siger Simeon om den lille dreng:

Herre, nu lader du din tjener gå bort med fred efter dit ord.

*For mine øjne har set din frelse,
som du har beredt for alle folk:
Et lys til åbenbaring for hedninger
og en herlighed for dit folk Israel.*

Hans far og mor undrede sig over det, der blev sagt om ham. Og Simeon velsignede dem og sagde til Maria, hans mor: „Se, dette barn er bestemt til fald og oprejsning for mange i Israel og til at være et tegn, som modsiges – ja, også din egen sjæl skal et sværd gennemtrænge – for at mange hjerters tanker kan komme for en dag.“

Står dette mærkelige væsen i Brorstrup med et sværd og ikke en kerte?? Og desuden har dette væsen jo slet ingen englevinger!

ENGLENE I RAVNKILDE

I Ravnkilde kirke kan man se kirkens fire engle så såre man træder ind i kirken: Nemlig på den imponerende portal ind til kapellet.

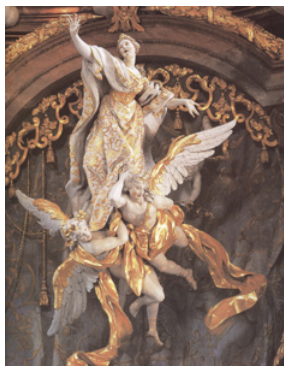
Nok ligner englene i Ravnkilde kirke lidt mere det, vi forbinder med engle: englehår og vinger, men det besynderlige ved disse engle er, at nok kommer de med bud fra Gud og går hans ærinde, men de gør det også langfredag ved Jesu korsfæstelse: De tre kommer med henholdsvis, nagler, hammer, kors tornekrone samt ris og pisk, mens den tredje nænsomt holder ligklædet parat bag Jesu hoved.

Omsorgen er dog det, som den sidste engel viser vor Herre, og jeg er naiv nok til at tro, at der også vil være en engel, som nænsomt svøber os i lysets klæder en gang til allersidst.

Et andet billede stammer fra en dansk kirke, nemlig fra altertavlen i Vodder kirke i den vestlige del af Sønderjylland.

JEG HAR FUNDET NOGLE ANDRE STÆRKE ENGLEBILLEDER:

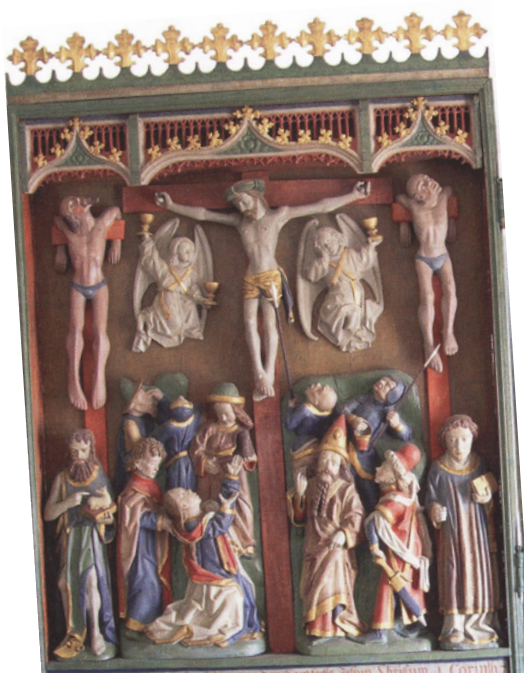
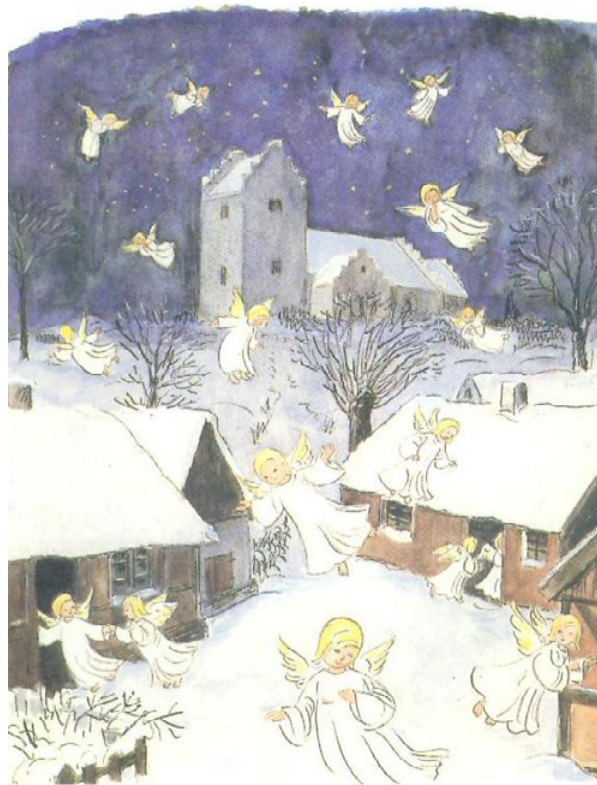

Et fra klosterkirken i Rohr i den sydøstlige del af Bayern i Tyskland. Det er et overdådigt udsmykket billede af, hvordan to engle løfter jomfru Maria ind i Himmelen. Et typisk katolsk billede fra baroktiden i 1600-tallet.

Jeg har valgt midterfeltet, hvor vi kan se, hvordan engle langfredag opsamler Jesu blod i små alterkalke. Engle er så mange salgs.

Det sidste englebillede er malet/tegnet af bladtegner Herluf Jensenius, som arbejdede på Berlingske Tiden- de. Han leverede i mange år tegninger til Blæksprutten. Men han har altså også tegnet dette smukke billede, som kunne illustrere salmen:

Velkommen igen, Guds englesmå, fra høje himmelsale.

Med kærlig hilsen..!

Menighedsrådet har fået lavet et række kvadratiske dobbeltkort (15x15 cm) med motiver fra kirkerne, både indefra og udefra. De vil ligge til salg i våbenhusene, og med kuverter koster de 10 kr. pr. stk. inkl. kuvert. På siderne her vises motiverne til inspiration. Vi håber, at man vil tage godt imod kortene.

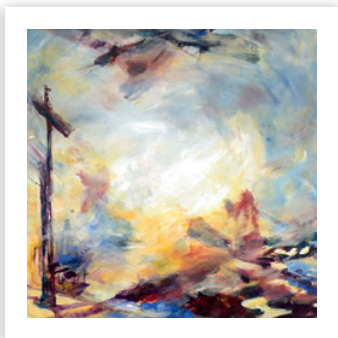

PRIS PR. STK.

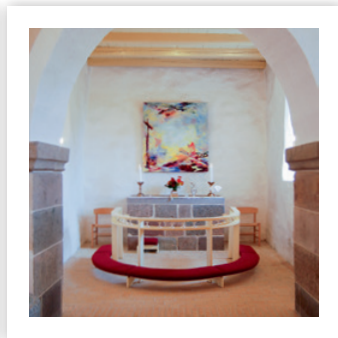
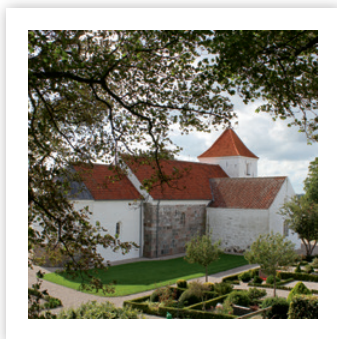
10 kr.

inkl. kuvert

**DOBBELT
KORTENE**
*kan købes i
kirkernes våbenhus*

GUDSTJENESTELISTE

DECEMBER 2015 · JANUAR · FEBRUAR 2016

DATO	SØNDAGENS NAVN	BRORSTRUP	RAVNKILDE
29. November	1. Søndag i advent	10.00	15.30
6. December	2. Søndag i advent	Se Ravnkilde	10.00
13. December	3. Søndag i advent	10.00 Bodil Nørager	Se Brorstrup
20. December	4. Søndag i advent	10.00	19.30 Julen synges ind
24. December	Juleaften	16.00	14.30 og 23.30
25. December	Juledag	10.00	Se Brorstrup
26. December	2. Juledag	Se Ravnkilde	9.30 Herluf Christensen
27. December	Julesøndag	10.30	Se Brorstrup
1. Januar	Nytårsdag	15.00	16.30
3. Januar	Hellig tre kongers dag	Se Ravnkilde	10.00
10. Januar	1. Søndag efter h3k	14.00 Nytårsparade	10.00
17. Januar	Sidste søndag efter h3k	Ingen	Ingen
24. Januar	Søndag septuagesima	10.00	Se under arrangementer
31. Januar	Søndag sexagesima	Se Ravnkilde	10.00
7. Februar	Fastelavnssøndag	10.00	Se Brorstrup
14. Februar	1. Søndag i fasten	10.00	Se under arrangementer
21. Februar	2. Søndag i fasten	Se Ravnkilde	10.00
28. Februar	3. Søndag i fasten	Ingen	Ingen

Sognepræsten holder fri 12.-13. december, 16.-17. januar og 27.-28. februar. Telefonsvarer henviser til vikar. Sognepræst Bodil Nørager, Sønderup-Suldrup pastorat, indgår fremover i holdet af afløserer her i pastoratet. Jeg beder jer om at tage godt imod Bodil Nørager, når hun har gudstjenester og kirkelige handlinger herovre. Når der i en af kirkerne ikke er gudstjeneste, men der holdes gudstjeneste i den anden, betragter jeg denne gudstjeneste som fælles for begge sogne, derfor den nye bemærkning: Se Brorstrup/Se Ravnkilde.

Næste kirkeblad udkommer i uge 9 2016. Ansvarshavende redaktør Holger Lyngberg.

ARRANGEMENTER

HVORNÅR	HVAD	HVOR
2. December kl. 9.30	Julegudstjeneste for dagplejen og børnhaven	Ravnkilde kirke og forsamlingshus
3. December kl. 19.30	Adventskoncert med koret „Dorimus“	Brorstrup kirke
18. December kl. 9.00	Ravnkilde skoles julegudstjeneste	Ravnkilde kirke
18. December kl. 11.00	Mejlby efterskoles julegudstjeneste	Brorstrup kirke
24. Januar kl. 14.30-16.30	Skumringstimer. Gæst: Sygehuspræst Ruth Østergaard Poulsen, Aalborg	Præstegården
14. Februar kl. 14.30-16.30	Skumringstimer. Gæst: Kirkesanger Søren Kjærgaard	Præstegården